

Sträckräkningar vid Falsterbo hösten 1983

Visible bird migration at Falsterbo in autumn 1983

GUNNAR ROOS

Meddelande nr 104 från Falsterbo fågelstation

Som ett led i Statens naturvårdsverks "Program för övervakning av miljökvalitet, PMK" (se Bernes 1980) genomfördes hösten 1983 dagliga sträckräkningar vid Falsterbo under tiden den 11 augusti - 20 november, dvs. under en sammanhängande period av 102 dagar. Projektet startade 1973, och totalt föreligger alltså nu ett enhetligt insamlat material från elva höstar. Avsikten med projektet är främst att via de årliga sträcksummorna spåra pågående populationsförändringar hos olika fågelarter, varvid särskild uppmärksamhet ägnas åt rovfågeln.

Liksom under de tio föregående höstarna skedde räkningarna under 1983 enligt standardiserade rutiner från en fast observationspunkt (Nabben), där en observatör upprätthöll daglig bevakning från gryningen, ca en halv timme före solens uppgång, till kl. 1400 (se Roos 1979b). Den sammanlagda observationstiden uppgick till 852 timmar, varav 204 i augusti, 263 i september, 245 i oktober och 140 i november. Som observatör tjänstgjorde författaren, under sjutton dagar avlöst av Håkan Lindskog, Skurup (den 20, 21, 27 och 28 augusti, den 10, 11, 23, 25 och 26 september, den 7, 8, 9, 15, 21, 22 och 29 oktober samt det 12 november).

I denna rapport lämnas en översiktlig redovisning av det under 1983 insamlade materialet. För samtliga registrerade arter har sträcksummorna, per tiodagarsperiod samt totalt, sammanställts i Appendix, och som ett komplement här till redovisas i Tab. 2 höstens tre högsta dagssummor samt dessas procentuella andel av årssumman för ett antal valda arter. De årliga fluktuationerna i sträckets numerär under de elva höstarna 1973-83 framgår av Tab. 3, där årssummorna för 45 arter omräknats i indexform (se även Fig. 1, 4 och 6).

Dags- och årssummor har i textkommentarerna vanligen avrundats till jämna tio-, hundra- eller tusental. Mediandatum (Md) betecknar den dag, då hälften av höstens samtliga individer av en viss art passerat. I vissa fall anges även den period inom vilken 90 % av sträckets registrerats (P 05 % - P 95 %). Alla tidsuppgifter avser svensk normaltid, dvs. GMT + 1 timme. Väderdata har hämtats från SMHI:s station vid Falsterbo fyr.

Det i denna uppsats redovisade materialet kan direkt jämföras med motsvarande data i årsöversikterna för höstarna 1973-82 (Roos 1983a och tidigare). Äldre sträckräkningsmaterial från Falsterbo, insamlat under 1940- och 1950-talen, har redovisats och analyserats av Rudebeck (1950), Ulfstrand et al. (1974) samt Alerstam (1978). En sammanställning av de långsiktiga förändringarna i sträckets numerär vid Falsterbo under perioden 1942-77 har dessutom lämnats av Roos (1978b).

VÄDER

Efter en i södra Sverige ovanligt torr och varm sommar kom hösten 1983 att i hög grad präglas av en ostadig och blåsigt vädertyp. Vid Falsterbo rådde visserligen under augusti tämligen svaga och växlande vindar, bl.a. innefattande höstens enda långvariga E-vindsperiod (den 19-25 augusti). I början av september vidtog emellertid en ca två månader lång period med friska - hårda S- och W-vindar, och mellan den 1 september och 10 november registrerades vid Falsterbo vindar från de nämnda sektorerna (SSE-WNW) under 86 % av samtliga dagar (Tab. 1). Särskilt blåsiga perioder med ihållande vindar av mer än 10 sekundmeters styrka inföll den 5-8 och den 23-28

september samt den 6-8, den 11-22 och den 30-31 oktober. Att oktober månad var synnerligen blåsigt framgår också av följande sammanställning av de genomsnittliga vindstyrkorna vid Falsterbo kl. 0700 under höstens olika månader; antal dagar med vindstyrkor på minst 10 sekundmeter inom parentes: 5,5 m/s i augusti (5), 8,3 m/s i september (9), 9,9 m/s i oktober (18), 7,2 m/s i november (7).

Tabell 1. Vindförhållanden vid Falsterbo hösten 1983, den 11 augusti - 20 november. För varje tiodagarsperiod anges totala antalet dagar med respektive vindriktning (kl 0700).

Number of days with different wind directions at Falsterbo in autumn 1983, 11 August - 20 November (0700 hr).

		N-NNE	NE-ENE	E-ESE	SE-SSE	S-SSW	SW-WSW	W-WNW	NW-NNW	Lugnt
Aug	11	1	-	2	-	1	1	4	1	-
	111	2	-	4	-	-	1	4	-	-
Sep	1	-	-	2	-	4	3	1	-	-
	11	-	-	-	1	6	3	-	-	-
	111	3	-	1	-	2	-	4	-	-
Oct	1	1	-	-	-	2	3	3	1	-
	11	-	-	-	1	3	3	3	-	-
	111	-	1	-	-	-	2	8	-	-
Nov	1	-	-	-	1	3	1	4	1	-
	11	1	3	-	-	-	2	2	2	-
Summa		8	4	9	3	21	19	33	5	0

Vad gäller temperaturförhållandena avvek de olika månadernas medelvärden endast obetydligt från de vid Falsterbo normala, dock med undantag för november som var tämligen kall (augusti + 0,5°, september 0,0°, oktober + 0,4°, november - 1,1°). Frostgrader uppmättes vid Falsterbo endast vid fyra tillfällen under observationsperioden, nämligen den 12-14 samt den 17 november. I det inre av Götaland förekom däremot ett par frostnätter redan i månadsskiftet september-oktober, då ned till - 8° registrerades i Småland. Vid Falsterbo var hösten genomgående nederbördsfattigare än normalt. Detta gäller även september månad (80 % av normalvärdet), som ju annars utmärktes av rekordstora regnmängder i stora delar av södra och mellersta Sverige (se SMHI:s "Månadsöversikt över väder och vattentillgång"). Höstens enda längre, sammanhängande period med dimma eller mycket disigt väder inföll den 4-10 november, då sikten under morgontimmarna sällan översteg några hundra meter.

ALLMÄN KARAKTERISTIK AV HÖSTENS STRÄCK

Sammanlagt bokfördes under 1983 ca 1,65 miljoner utsträckande fåglar vid Nabben, och av dessa utgjordes 0,80 miljoner av bo/bergfink. Såväl totalt som ifråga om antalet finkar innebär detta, att 1983 kan betecknas som ett "medelgott" år vid Falsterbo (1973-82: \bar{x} = 1,75 respektive 0,95 miljoner). Av totalsumman svarade alltså de båda Fringillaarterna för ca 50 %, varefter följde ringduva med 13 % (216 000), stare med 8 % (138 000), ejder med 6 % (96 000), gulärta med 4 % (62 000) samt kaja med 3 % (46 000). Antalet utsträckande rovfåglar uppgick till 23 500.

Mycket utpräglade toppdagar med hundratusentals passerande fåglar saknades denna höst, och de högsta noteringarna inskränkte sig till 100 000 - 150 000 individer: den 20 september samt den 7 och 15 oktober. Under de två förstnämnda dagarna dominerades sträcket helt av bo/bergfink, som svarade för ca 95 % av respektive dagssumma. Av särskilt intresse var förhållandena den 7 oktober, då sammanlagt

ca 130 000 finkar, varav 15-20 % bergfink, sträckte ut över havet i frisk motvind och ihållande regn (SW-WSW 9-10 m/s, 3-5 km sikt).

Höstens fågelrikaste period inföll mellan den 13 och 22 oktober, då mer än en halv miljon individer, nästan en tredjedel av årssumman, passerade på tio dagar. Anmärkningsvärda dagssummor under denna period var 85 000 finkar + 18 000 ringduvor + 16 000 starar + 8000 kråkfåglar + 2500 skogsduvor den 15 (SSE 7-9 m/s), 32 000 ringduvor + 10 000 starar + 7000 kråkfåglar + 800 sparvhökar den 18 (SW-WSW 10 m/s), 30 000 ringduvor + 16 000 rödvingetrastar + 6000 kråkfåglar + 1000 sparvhökar den 20 (W-WNW 10-14 m/s) samt 15 000 kråkfåglar + 10 000 ringduvor + 10 000 starar + 1500 ormråkar + 1000 sparvhökar den 21 oktober (WNW-NNW 10-12 m/s).

Ovan har 1983, utifrån höstens totalsumma, karakteriserats som ett "medelgott" år vid Falsterbo. Detta omdöme gäller emellertid endast i ringa mån de enskilda arterna, bland vilka man finner exempel på såväl högeligen positiva som högeligen negativa avvikelser från de föregående tio årens noteringar. Att så är fallet framgår klart av de årsindex för 1973-83, som för 45 arter sammanställts i Tab. 3. Och mycket schematiskt kan de viktigaste särdragen i årets sträck sammanfattas på följande sätt:

- (A) Andfåglarna uppträdde nästan genomgående talrikt med årssummor nära eller över de genomsnittliga siffrorna för 1973-82. Särskilt anmärkningsvärda är de mycket höga noteringarna för blåsand och prutgås. Hos den sistnämnda arten var sträcket utdraget över en ovanligt lång period, och de passerande flockarna bestod nästan uteslutande av adulta fåglar (definitivt < 5 % årsungar).
- (B) En splittrad bild uppvisar rovfåglarna. Av de tre i Falsterbo kvantitativt dominerande arterna hade sålunda ormråken och bivråken ett mycket dåligt år, medan sparvhöken tvärtom uppträdde talrikare än någonsin tidigare. För andra året i rad noterades exceptionellt höga årssummor för fiskgjuse och brun kärrhök.
- (C) Med undantag för labbens ovanligt talrika uppträdande var sträcket av vadare och måsfåglar föga anmärkningsvärt. Som en direkt överraskning måste man beteckna det stora antal alkor (tordmule/sillgrissla), som under ett par senhöst-dagar passerade söderut genom Öresund (totalt 375 exemplar, varav 320 den 31 oktober).
- (D) Duvorna hade ett gott år. Särskilt gäller detta skogsduvan, vars årssumma är den högsta som registrerats vid Falsterbo sedan början av 1950-talet.
- (E) Av de långflyttande tättingarna med sträckkulmination i slutet av augusti eller början av september uppträdde trädpiplärkan samt alla tre svararterna talrikare än på många år. Till denna grupp hör också gulärlan, som för andra året i följd överraskade med en ny rekordnotering. Mera splittrad är bilden för kort- eller medeldistansflyttarna med sträckkulmination under höstens senare del, huvudsakligen i oktober. Bland dessa finner vi sålunda exempel såväl på ovanligt höga (trädlärka, försärla, kaja, råka) som på ovanligt låga årssummor (sånglärka, stare, steglits, vinterhämling, gulspurv).
- (F) Något nämnvärt utsträck av invasionsfåglar förekom ej under 1983. Betydande sträckoro iaktogs dock under vissa dagar hos nötkråka och nötskrika: vändande flockar om upp till ett tiotal respektive ett hundratal individer.

Ovanstående karakteristik samt den detaljerade sifferredovisningen i Appendix och i Tab. 2 och 3 skall på de följande sidorna kompletteras med några kommentarer till vissa arters uppträdande (rovfåglar, duvor och vissa tättingar). Vid sidan av notiser rörande sträckets tidsmässiga förlopp ägnas kommentarerna främst åt eventuella trender i de valda arternas årsindex.

ROVFÅGLAR

Totalt antecknades under 1983 ca 23 400 utsträckande rovfåglar vid Nabben, en siffra som endast obetydligt avviker från medeltalet för de tio föregående höstarna

Tabell 2. Antal räknade fåglar under de tre bästa sträckdagarna vid Falsterbo (Nabben) hösten 1983, valda arter.

Number of birds counted on the three peak days at Falsterbo (Nabben) in autumn 1983, selected species.

	Antal fåglar, datum			Summerad % av årssumman	
	Number of birds, date			Summed % of annual total	
	1	2	3	1 + 2 + 3	
Vitkindad gås <i>Branta leucopsis</i>	117 25 Oct	72 11 Oct	70 22 Oct	29 46 63	
Prutgås <i>B. bernicla</i>	1127 27 Sep	973 29 Sep	691 15 Sep	17 32 42	
Bläsand <i>Anas penelope</i>	1923 24 Sep	1068 2 Oct	627 9 Sep	24 37 45	
Kricka <i>A. crecca</i>	310 9 Sep	182 8 Sep	122 24 Sep	21 33 42	
Gräsand <i>A. platyrhynchos</i>	62 13 Nov	36 30 Oct	20 12 Nov	19 30 36	
Stjærtand <i>A. acuta</i>	76 24 Sep	65 9 Sep	47 4 Sep	15 28 38	
Ejder <i>Somateria mollissima</i>	7071 23 Oct	6545 29 Sep	5873 2 Oct	8 14 21	
Sjöorre <i>Melanitta nigra</i>	1176 9 Sep	35 14 Aug	35 10 Oct	85 88 90	
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	136 12 Nov	89 22 Oct	83 11 Nov	18 30 41	
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	110 24 Sep	92 29 Sep	54 1 Nov	12 23 29	
Bivråk <i>Pernis apivorus</i>	313 29 Aug	283 11 Sep	274 10 Sep	11 20 30	
Glada <i>Milvus milvus</i>	10 30 Sep	5 25 Sep	5 29 Oct	29 43 57	
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	22 29 Aug	17 12 Sep	15 19 Aug	15 27 38	
Blå kärrhök <i>C. cyaneus</i>	20 29 Sep	9 28 Sep	6 21 Oct	19 27 33	
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	1018 20 Oct	1012 21 Oct	982 19 Oct	8 15 22	
Ormvåk <i>Buteo buteo</i>	1456 21 Oct	822 29 Oct	784 25 Sep	25 40 53	
Fjällvråk <i>B. lagopus</i>	85 21 Oct	46 29 Oct	27 29 Sep	27 41 49	
Fiskgäse <i>Pandion haliaetus</i>	17 11 Sep	15 10 Sep	14 20 Aug	12 23 33	
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	17 12 Sep	16 20 Sep	15 11 Sep	9 18 27	
Stenfalk <i>F. columbarius</i>	18 21 Sep	14 8 Sep	9 20 Sep	12 21 27	
Labbe <i>Stercorarius parasiticus</i>	8 15 Sep	7 16 Sep	6 20 Sep	12 23 32	
Dvärgmås <i>Larus minutus</i>	58 16 Oct	54 10 Oct	15 17 Oct	42 81 91	
Skogsduva <i>Columba oenas</i>	2576 15 Oct	1641 9 Oct	1633 18 Oct	17 28 38	
Ringduva <i>C. palumbus</i>	31500 18 Oct	30270 20 Oct	27690 29 Sep	15 29 41	
Trädflärka <i>Lullula arborea</i>	159 29 Sep	128 28 Oct	112 15 Oct	28 50 69	
Sånglärka <i>Alauda arvensis</i>	185 21 Oct	150 9 Oct	84 14 Oct	21 37 47	
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	886 16 Aug	878 15 Aug	589 19 Aug	10 21 27	
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	8250 12 Sep	5190 17 Sep	3895 15 Sep	20 33 43	
Mussvala <i>Delichon urbica</i>	2850 12 Sep	2140 19 Aug	1875 17 Aug	21 38 52	
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	5835 9 Sep	4775 15 Sep	1194 23 Aug	25 46 51	
Ängspiplärka <i>A. pratensis</i>	1634 7 Oct	1535 27 Sep	655 21 Sep	20 38 46	
Gulärta <i>Motacilla flava</i>	6320 9 Sep	5496 10 Sep	4306 11 Sep	10 19 26	
Forsärta <i>M. cinerea</i>	13 17 Sep	11 16 Sep	7 18 Sep	13 23 30	
Södesärta <i>M. alba</i>	304 10 Sep	111 27 Aug	100 30 Aug	25 34 43	
Rödvingetrast <i>Turdus iliacus</i>	15840 20 Oct	-	-	100	
Kaja <i>Corvus monedula</i>	11710 21 Oct	6865 15 Oct	5920 18 Oct	25 40 53	
Råka <i>C. frugilegus</i>	1495 21 Oct	1301 24 Oct	1105 20 Oct	13 24 34	
Kråka <i>C. corone cornix</i>	1345 21 Oct	1270 24 Oct	930 28 Oct	18 34 47	
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	22100 22 Oct	16085 15 Oct	10635 18 Oct	16 28 35	
Bo/Bergfink <i>Fringilla sp</i>	133410 7 Oct	110000 20 Sep	85145 15 Oct	16 30 40	
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	3250 14 Oct	3085 18 Oct	1745 28 Oct	15 30 38	
Grönsiska <i>C. spinus</i>	2060 15 Oct	2000 13 Oct	1075 8 Oct	18 35 44	
Hämpling <i>C. cannabina</i>	5635 7 Oct	2720 13 Oct	2045 14 Oct	21 31 39	
Vinterhämpling <i>C. flavirostris</i>	260 27 Oct	213 1 Nov	190 3 Nov	17 31 43	
Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	543 7 Oct	127 17 Sep	105 15 Oct	49 60 70	

(1973-82: \bar{x} = 25 000, min = 17 500, max = 36 800). Och även vid en sammanvägning av årsindex för de tio vanligaste arterna framstår 1983 som ett medelgott rovfågel-år vid Falsterbo (Tab. 3).

Som vanligt hänförde sig ca 95 % av totalsumman till de tre dominerande arterna, alltså ormråk, bivråk och sparvhök. Högst ovanlig var emellertid den inbördes fördelningen mellan dessa arter, vilket framgår av följande jämförelse mellan procent-talen för 1983 respektive 1973-82, de sistnämnda inom parentes: sparvhök 58 % (11-40 %, \bar{x} = 27 %), ormråk 25 % (30-50 %, \bar{x} = 44 %), bivråk 12 % (9-36 %, \bar{x} = 23 %). Annorlunda uttryckt innebär detta, att sparvhöken under 1983 uppträdde exceptionellt talrikt (13 600), medan såväl ormråken (5300) som bivråken (2900) hade ett utpräglat bottenår. Att antalet sparvhökar överstiger antalet ormråkar har aldrig tidigare inträffat vid Falsterbo, och mot denna bakgrund ter sig sparvhökens dominans under 1983 än märkligare.

Av de övriga rovfågarna uppträdde fiskgjuse (160), stenfalk (160), brun kärrhök (140) och lärfalk (25) vida talrikare än normalt, medan årssummorna för fjällvråk (320), tornfalk (180), blå kärrhök (110) och glada (35) tvärtom måste betecknas som låga eller tämligen låga. Nämnas skall också ett par "uddaarter", nämligen havsörn med 8 och pilgrimsfalk med 5 utsträckande exemplar (1973-82: \bar{x} = 2,4 respektive 2,3). Av pilgrimsfalkarna passerade tre på en enda dag, den 20 september, och av havsörnarna hänförde sig sju (alla ungfåglar) till treveckorsperioden den 21 oktober - 11 november.

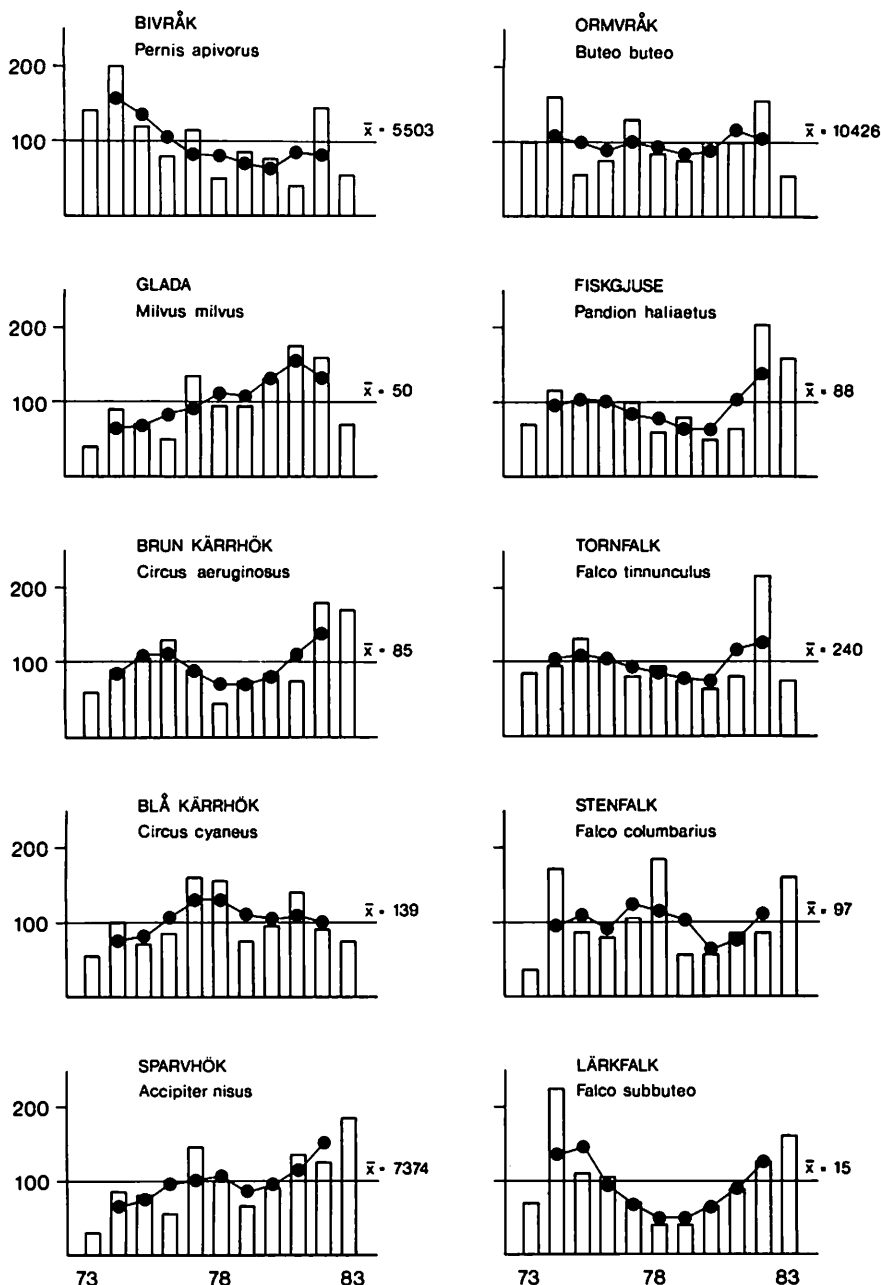
De årliga fluktuationerna i rovfågelsträckets numerär under de elva höstarna 1973-83 framgår av Fig. 1, och för att klarare åskådliggöra eventuella trender i materialet har även glidande treårsmedeltal beräknats och lagts in i figuren. Som framgår av de tio diagrammen föreligger tydliga indikationer på mera långsiktiga förändringar endast i tre fall, nämligen hos bivråk (minskande) samt hos glada och sparvhök (båda ökande). Observationsserien är visserligen ännu väl kort för att tillåta några helt säkra slutsatser, men för gladan överensstämmer den positiva trenden i Falsterbomaterialet mycket väl med resultaten från inventeringar under häcknings-tid inom artens sydsvenska utbredningsområde (se Sylén 1983).

Sträckets tidsmässiga förlopp hos de tio vanligaste rovfågarna under 1983 framgår av Fig. 2, och i det följande lämnas endast några kommentarer rörande bivråkens, ormråkens och sparvhökens uppträdande.

Bivråk

Av höstens ca 2900 bivråkar passerade 90 % mellan den 24 augusti och den 21 september, alltså inom en period av 29 dagar, och mediandatum inföll den 6 september. I jämförelse med de tio föregående höstarna innebär detta en något längre sträckperiod samt en något senare kulmination än normalt (medeltal 1973-82: 90 % mellan den 24 augusti och den 15 september = 23 dagar, Md = den 1 september). Utpräglade toppdagar saknades helt, och de högsta dagssummorna inskränkte sig till 250-300 exemplar (den 29 och 30 augusti samt den 10 och 11 september). Av årssumman hänförde sig 30 % till de tre bästa dagarna, vilket är en låg siffra i jämförelse med motsvarande värden för 1973-82 (36-65 %, \bar{x} = 50 %).

Årets bivräkssiffra är den tredje lägsta i den pågående observationsserien (Fig. 1), och fjolårets markanta avbrott i artens nedåtgående trend var av allt att döma en tillfällighet, orsakad av sällsynt sträckkoncetrerande väderförhållanden (se Roos 1983a). Rimligen borde bivråkens ungpoduktion under 1983 ha gynnats av det varma och torra sommarvädet i södra Sverige. Såväl direkta iakttagelser som den sena sträckkulminationen tyder också på en relativt hög andel ungfåglar i årets sträck. Av totalsumman hänförde sig sålunda 28 % till tiden efter den 10 september, då de gamla bivråken i huvudsak passerat, medan motsvarande andel under tioårsperioden 1973-82 varierade mellan 2 % och 36 % och i genomsnitt uppgick till 12 %.

Figur 1. Årliga fluktuationer (staplar) samt glidande treårsmedeltal (punkter) för tio rovfåglar registrerade under höststräcket vid Falsterbo 1973-83. Index: den genomsnittliga årssumman (11 år) = 100.

Annual fluctuations (columns) and three-year moving averages (dots) of ten raptors recorded on visible autumn migration at Falsterbo in 1973-83. Index: average annual total (11 years) = 100.

Ormvråk

Ormvråksträcket startade denna höst ovanligt sent, och 90 % av de ca 5800 fåglarna passerade mellan den 23 september och den 29 oktober, alltså inom en period av 37 dagar (medeltal 1973-82: 90 % mellan den 13 september och den 28 oktober = 46 dagar). Trots den sena starten inföll mediandatum redan den 1 oktober, vilket är en vecka tidigare än genomsnittet för 1973-82 (\bar{x} = den 8 oktober). Den högsta dagssumman inskränkte sig till 1450 exemplar den 21 oktober (WNW-NNW 10-12 m/s), och därutöver förekom endast tre någorlunda hyggliga sträckdagar med 700-800 exemplar (den 25 och 29 september samt den 29 oktober). Av årssumman hänförde sig 53 % till de tre bästa dagarna, en siffra som tämligen väl överensstämmer med motsvarande värden för 1973-82 (32-58 %, \bar{x} = 46 %).

Även om årets notering är den lägsta i den pågående observationsserien, finner man hos ormvråken inga tecken på några långsiktiga beståndsförändringar under de elva åren 1973-82. Som framgår av de glidande treårsmedeltalen i Fig. 1 är ormvråken tvärtom den långsiktigt mest stabila av de vid Falsterbo uppträdande rovfågarna. Ormvråkens årssummor tycks i viss mån vara korrelerade med smågnagartillgången (Alerstam 1982, Sylvén 1983). Och det i Fig. 1 framträdande mönstret med sträcktoppar vart tredje-femte år kan alltså tänkas avspegla en högre ungprouktion till följd av riklig bytestillgång under dessa år (se även Roos 1979a).

1983 blev ett rekordår
för sparvhöken !

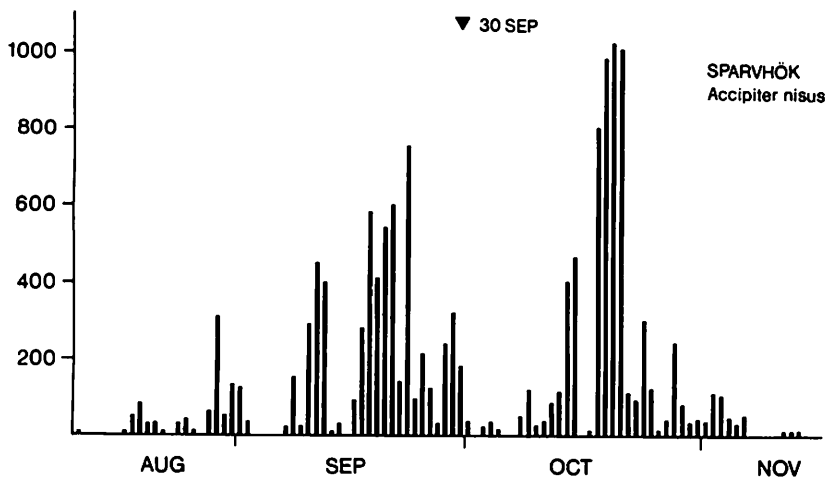
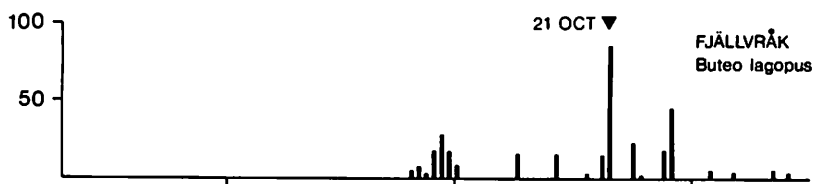
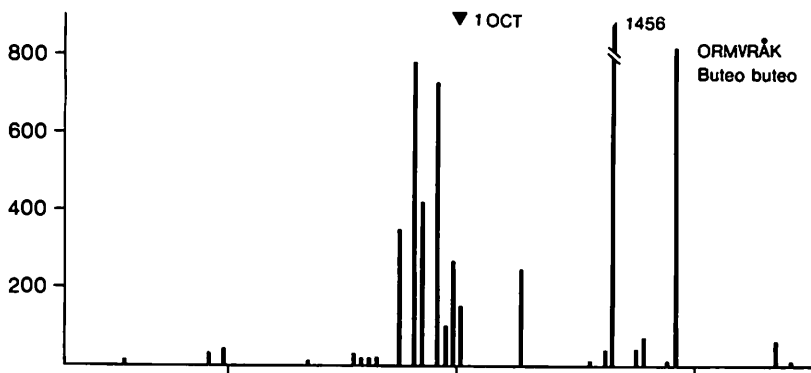
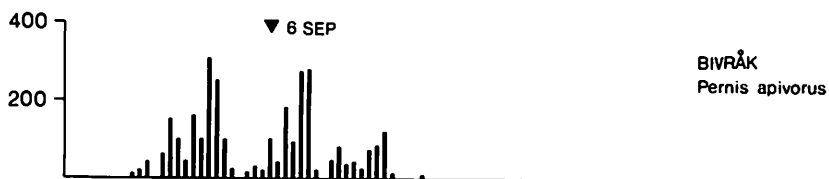
Foto: Jens B Bruun

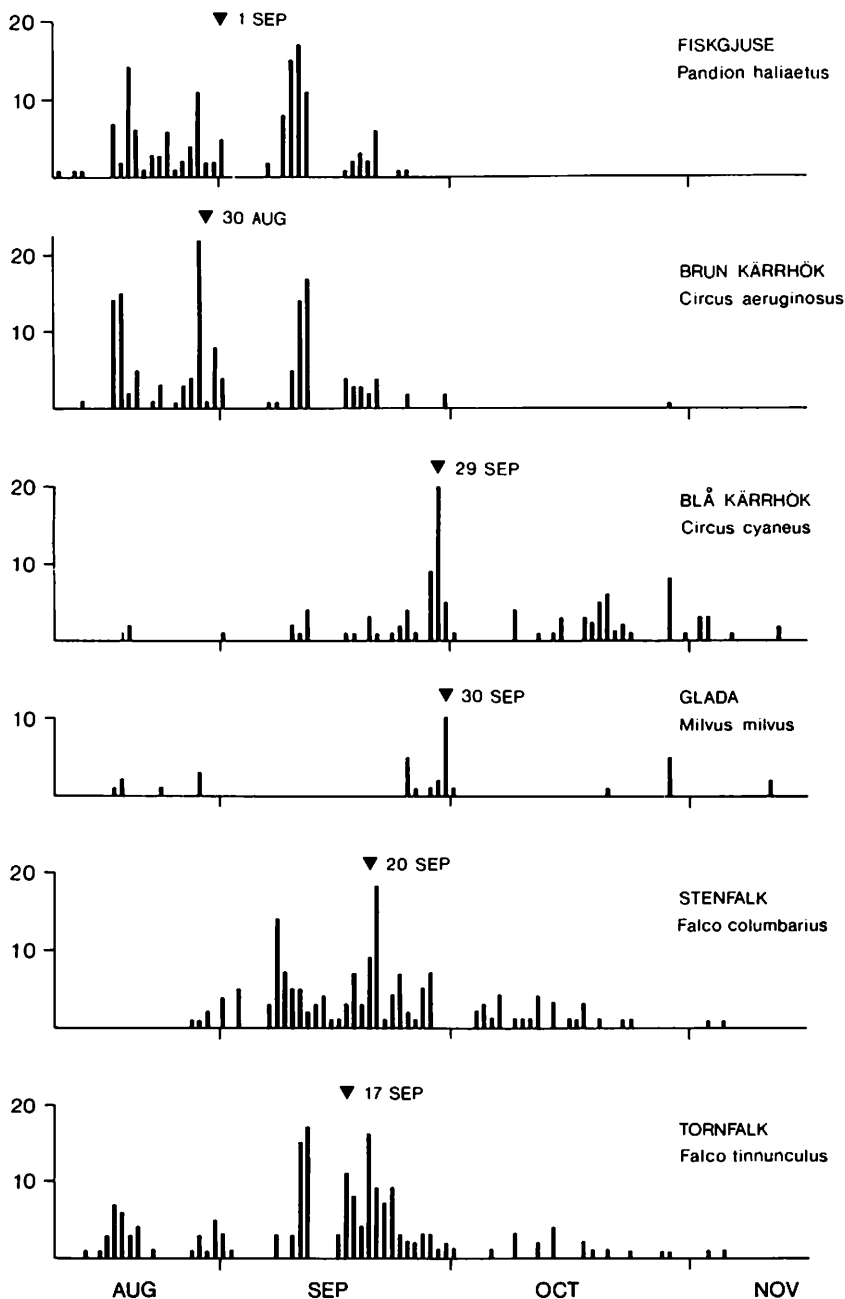
Sparvhök

Med totalt ca 13 600 bokförda individer uppträdde sparvhöken under 1983 vida talrikare än någonsin tidigare vid Falsterbo, 1940- och 1950-talets noteringar inkluderade (tidigare toppår: 1950 och 1977, båda med ca 11 000 fåglar).

Av årets sparvhökar passerade 90 % mellan den 30 augusti och den 28 oktober, alltså inom en period av 60 dagar, och mediandatum inföll den 30 september (medeltal 1973-82: 90 % mellan den 28 augusti och den 6 november = 71 dagar, Md = den 3 oktober). I jämförelse med bivråken och ormvråken utmärkes sparvhöken av en utomordentligt lång sträckperiod. Och eftersom sparvhöken dessutom är långt mindre termikberoende än vråkarna (se Rudebeck 1950), koncentreras passagen endast i ringa mån till några få toppdagar. Hösten 1983 hänförde sig sålunda 22 % av årssumman till de tre bästa sträckdagarna, en siffra som väl överensstämmer med motsvarande värden för 1973-82 (14-26 %, \bar{x} = 19 %).

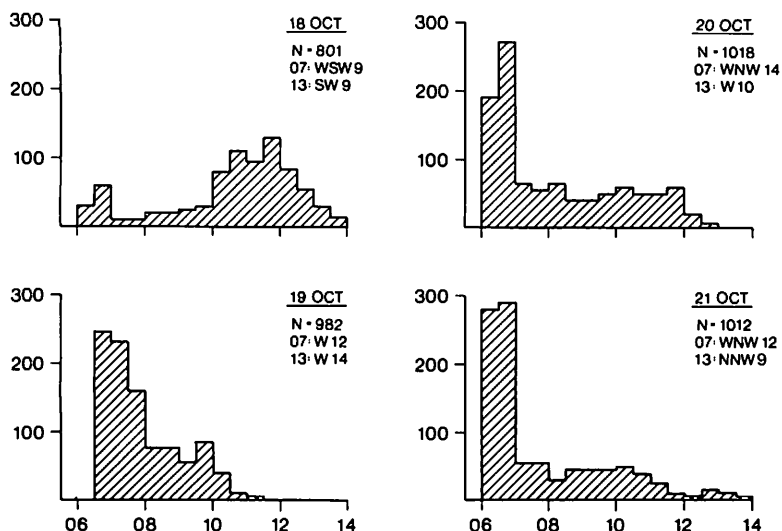
Under 1983 registrerades dagssummor om mer än 500 utsträckande sparvhökar vid åtta tillfällen (Fig. 2), vilket kan jämföras med sammanlagt endast sju dylika noteringar under de tio höstarna 1973-82 (max: 1260 den 13 oktober 1981). Av särskilt intresse var sträcket den 18-21 oktober, då 800 + 980 + 1020 + 1010 sparvhökar passerade i friska-hårda västvindar. Medan sträcket den 18 oktober kulminerade sent på förmiddagen, var passagen den 19, 20 och 21 oktober högggradigt koncentrerad till den första timmen efter gryningen (Fig. 3).

Figur 2. Antalet dagligen utsträckande rovfåglar vid Falsterbo hösten 1983 (Nabben: 11 augusti - 20 november). Pil markerar mediandatum.

Daily totals of migrating raptors at Falsterbo in autumn 1983 (Nabben: 11 August - 20 November). Median date is indicated by an arrow.

Figur 3. Sparvhöksträcket vid Falsterbo under fyra toppdagar hösten 1983, den 18-21 oktober (jfr. Fig. 2): antal registrerade individer per halvtimme (kl. 06-14).

The passage of Sparrow Hawks at Falsterbo on four peak days in autumn 1983, 18-21 October (cf. Fig. 2): number of individuals recorded per half-hour (06-14 hrs.).

DUVOR

Av totalt ca 230 000 utsträckande duvor under 1983 (1973-82: \bar{x} = 200 000) utgjordes 93,4 % av ring- och 6,6 % av skogsduvor, vilket innebär att andelen skogsduvor var något högre än normalt (1973-82: 2,8 - 4,9 %, \bar{x} = 4,1 %). Skogsduvan hade med andra ord ett mycket gott år, och årssumman (15 400) är den klart högsta i den pågående observationsserien. Även ringduvan uppträdde något talrikare än vanligt, och artens årssumma (216 000) är den tredje högsta som någonsin noterats vid Falsterbo.

Skogsduva

Tidsmässigt var skogsduvans sträck under 1983 ovanligt koncentrerat med 90 % av årssumman mellan den 22 september och den 21 oktober, alltså inom en period av 30 dagar (medeltal 1973-82: 90 % mellan den 15 september och den 27 oktober = 43 dagar). Sträcket kulminerade emellertid i vanlig tid, och mediandatum inföll den 9 oktober (\bar{x} = den 7 oktober).

Dagssummor om mer än tusentalet skogsduvor är ovanliga vid Falsterbo, men under 1983 antecknades dylika siffror vid sju tillfällen mot sammanlagt endast åtta under tioårsperioden 1973-82. Höstens bästa sträckdag inföll den 15 oktober, då 2600 skogsduvor passerade på tämligen låg höjd, de flesta i rena, artegna flockar om vardera 10-50 individer (SSE 7-9 m/s). Goda dagar var också den 9 och 18 oktober, båda med dagssummor på ca 1600 exemplar. Av höstens samtliga skogsduvor hänförde sig 38 % till de tre nämnda dagarna, vilket innebär en något högre koncentrationsgrad än genomsnittet för höstarna 1973-82 (22-42 %, \bar{x} = 31 %).

Under 1950-talet drabbades skogsduvan av en mycket betydande tillbakagång, och de av Rudebeck (1950) noterade årssummorna om ca 30 000 individer höstarna 1942-44 hade i slutet av 1950-talet successivt minskat till ca 6000. Sannolikt fortsatte nedgången långt in på 1960-talet, men att döma av materialet från höstarna

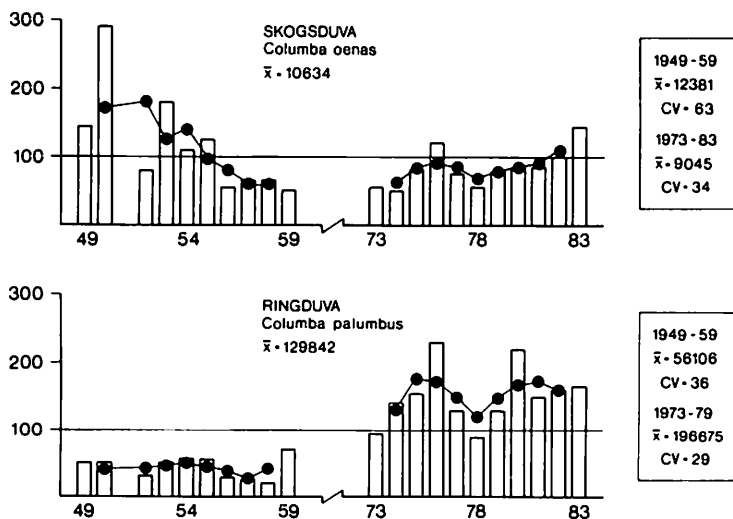
1973-83 har en stabilisering därefter inträffat (Fig. 4). Ja, om vi jämför de glidande treårsmedeltalen från slutet av 1950-talet med motsvarande värden 20-25 år senare, kan man rent av tala om en viss återhämtning.

Ringduva

Ringduvans höstflyttning infaller något senare än skogsduvans, och av årets totalsumma hänför sig 90 % till de trettio dagarna mellan den 29 september och den 29 oktober (medeltal 1973-82: 90 % mellan den 28 september och den 3 november = 37 dagar). Sträcket inleddes och avslutades alltså under 1983 ungefär enligt det vanliga schemat, och ej heller ifråga om mediantdatum, den 18 oktober, avvek passagen nämnvärt från det normala (\bar{x} = den 14 oktober).

Bästa sträckdagar var den 29 september (ESE 2-3 m/s) samt den 18 (SW/WSW 9-10 m/s) och den 20 oktober (W/WNW 10-14 m/s), alla med ca 30 000 individer (se Tab. 2). Sistnämnda dag försiggick sträcket i den hårda motvinden i huvudsak på låg höjd (< 100 m) längs sydkusten, och tidsmässigt var passagen ovanligt utdragen med 4000-6000 fåglar i timmen mellan kl 07 och 12 (se Alerstam & Ulfstrand 1974 samt Roos 1978a beträffande sträckets dygnsrytm och väderberoende). Av årets totalsumma hänförde sig 41 % till de tre nämnda toppdagarna, en siffra helt i överensstämmelse med genomsnittet för 1973-82 (32-56 %, \bar{x} = 41 %).

Ringduvans sträcksiffror vid Falsterbo låg under 1950-talet på en tämligen stabil nivå med ett årsgenomsnitt på ca 55 000 fåglar (inkl. obestämda duvor, detaljer hos Ulfstrand et al. 1974), en siffra som också överensstämmer väl med Rudebecks (1950) noteringar höstarna 1942-44 (\bar{x} = 52 000). Därefter har emellertid ringduvan ökat utomordentligt kraftigt till ett årsmedeltal på nära 200 000 under de elva senaste höstarna, 1973-83 (Fig. 4). Huruvida denna ökning nu avklingat eller fortfarande pågår är dock oklart.

Figur 4. Årliga fluktuationer (staplar) samt glidande treårsmedeltal (punkter) för skogsduva och ringduva vid Falsterbo under två elvaårsperioder: 1949-59, exkl. 1951, samt 1973-83. Index: den genomsnittliga årssumman (21 år) = 100. CV = variationskoefficient.

Annual fluctuations (columns) and three-year moving averages (dots) of Stock Dove and Wood Pigeon at Falsterbo during two eleven-year periods: 1949-59, excl. 1951, and 1973-83. Index: average annual total (21 years) = 100. CV = coefficient of variation.

Tabell 3. Årliga fluktuationer i sträckets numerär vid Falsterbo (Nabben) 1973-83 hos några valda arter. Index: genomsnittlig årssumma = 100. Max/Min = förhållandet mellan högsta och lägsta årssumma. CV = variationskoefficient.

Annual fluctuations in numbers of migrating birds of selected species at Falsterbo (Nabben) in 1973-83. Index: average annual total = 100. Max/Min = ratio between highest and lowest annual total. CV = coefficient of variation.

	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	Max/Min	CV	N = 100
<u>Andfåglar</u>														
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	47	93	115	128	167	179	27	72	113	59	100	6,5	48	488
Bläsand <i>Anas penelope</i>	83	77	103	75	74	133	53	88	128	76	210	3,9	44	3816
Kricka <i>A. crecca</i>	62	39	71	70	52	110	80	146	191	143	136	4,9	48	1085
Gräsand <i>A. platyrhynchos</i>	104	42	65	52	64	94	58	170	187	174	90	4,5	53	366
Stjärtand <i>A. acuta</i>	102	109	108	57	73	97	69	80	163	143	99	2,9	32	508
Skedand <i>A. clypeata</i>	193	56	73	53	50	84	84	113	101	141	152	3,9	46	68
Ejder <i>Somateria mollissima</i>	39	69	107	88	131	123	69	116	97	144	117	3,7	31	80842
Svärta <i>Melanitta fusca</i>	61	75	134	148	127	77	84	140	145	15	94	9,9	42	208
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	75	49	41	42	136	167	40	149	144	118	139	4,1	51	540
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	97	70	62	112	116	158	81	153	124	65	62	2,6	35	1437
\bar{x}	86	68	88	82	99	122	65	123	139	108	120	4,7	43	
<u>Rovfåglar</u>														
Bivråk <i>Pernis apivorus</i>	139	201	120	81	115	48	84	74	40	145	53	5,0	49	5503
Glada <i>Milvus milvus</i>	38	88	70	48	135	94	94	129	173	161	70	4,6	44	50
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	60	88	107	129	88	46	77	84	77	176	168	3,8	42	85
Blå kärrhök <i>C. cyaneus</i>	55	101	72	83	159	153	74	97	141	88	77	2,9	35	139
Sparvhök <i>Accipiter nisus</i>	31	87	78	56	147	101	66	91	134	125	184	5,9	44	7374
Ormvråk <i>Buteo buteo</i>	102	165	56	76	131	86	73	101	102	153	55	3,0	37	10426
Fjällvråk <i>B. lagopus</i>	50	92	37	46	200	269	23	38	195	97	53	11,5	83	603
Fiskguse <i>Pandion haliaetus</i>	68	116	98	98	100	62	80	51	63	204	160	4,0	46	88
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	86	94	130	107	79	93	76	64	82	214	75	3,3	42	240
Stenfalk <i>F. columbarius</i>	34	170	83	82	106	183	56	57	86	83	160	5,4	50	97
\bar{x}	66	120	85	81	126	114	70	79	109	145	105	4,9	47	

	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	Max/Min	CV	N = 100
<u>Duvor och tättingar</u>														
Skogsduva <i>Columba oenas</i>	67	58	96	143	86	65	98	100	101	116	170	2,9	34	9045
Ringduva <i>C. palumbus</i>	64	92	102	152	86	60	86	146	98	104	110	2,5	29	196875
Trädlärka <i>Lullula arborea</i>	92	99	81	146	97	70	61	77	158	94	125	2,6	31	460
Sånglärka <i>Alauda arvensis</i>	146	65	148	247	132	99	82	51	41	41	48	6,1	64	1873
Backsvala <i>Riparia riparia</i>	34	154	189	71	138	49	68	88	60	73	176	5,5	54	4896
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	100	143	140	67	76	102	66	94	106	74	132	2,2	28	30845
Hussvala <i>Delichon urbica</i>	29	126	230	63	63	120	86	48	93	49	193	8,0	63	6899
Fältpiplärka <i>Anthus campestris</i>	38	237	149	126	128	40	90	52	76	97	67	6,3	58	48
Trädpiplärka <i>A. trivialis</i>	176	190	131	86	81	55	50	65	64	77	125	3,8	49	18579
Ängspiplärka <i>A. pratensis</i>	59	122	91	137	132	213	50	85	71	35	105	6,2	50	7851
Rödstrupig piplärka <i>A. cervinus</i>	69	201	141	129	98	66	109	98	83	49	57	4,1	44	35
Gulärla <i>Motacilla flava</i>	45	115	93	104	88	91	93	65	110	143	153	3,4	31	40293
Forsärla <i>M. cinerea</i>	45	145	102	110	107	106	59	80	90	99	157	3,5	33	66
Sädesärla <i>M. alba</i>	45	122	109	170	135	44	115	68	153	72	67	3,9	43	1816
Kaja <i>Corvus monedula</i>	57	63	51	154	126	70	75	96	130	120	158	3,1	39	29512
Råka <i>C. frugilegus</i>	55	69	94	241	115	69	42	126	93	62	134	5,8	55	8617
Kråka <i>C. corone cornix</i>	103	70	101	186	156	87	46	67	68	119	97	4,0	41	7879
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	72	72	100	122	139	106	90	114	109	97	79	1,9	21	174922
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	106	56	182	154	104	93	75	65	82	90	93	3,3	37	22998
Steglits <i>C. carduelis</i>	118	118	364	97	146	63	40	48	36	27	43	13,3	96	758
Grönsiska <i>C. spinus</i>	51	169	216	29	55	81	37	102	133	177	50	7,4	64	23257
Hämpling <i>C. cannabina</i>	73	124	163	272	151	69	33	49	46	38	82	8,3	73	32466
Vinterhämpling <i>C. flavirostris</i>	68	191	200	204	70	78	98	52	28	62	49	7,2	66	3177
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	251	91	211	103	82	40	39	56	108	70	49	6,4	70	3942
Sävspurv <i>E. schoeniclus</i>	89	90	67	326	139	97	85	58	48	37	64	8,8	80	1741
x	82	119	142	146	109	81	71	78	88	81	103	5,2	50	

TÄTTINGAR

I jämförelse med noteringarna i mitten av 1970-talet har många småfågelarter under de senaste sex höstarna uppträtt anmärkningsvärt fåtaligt (se årsindex i Tab. 3). Inte minst gäller detta vissa senhöstflyttare med vinterkvarter i västra Europa, inklusive södra Skandinavien. Typiska exempel är sånglärka, berglärka, snöparv, gulsparv, steglits och vinterhämling. Och eftersom dessa arter knappast alls behandlats i tidigare årsrapporter, kan en kort sammanfattning av deras uppträdande under hela elvaårsperioden 1973-83 vara på sin plats. Sträckets tidsmässiga förlopp samt årssummornas fluktuationer hos de olika arterna framgår av Fig. 5 (procentuell andel per femdagarsperiod) respektive Fig. 6 (årsindex samt glidande treårsmedeltal), och i det följande utgår jag utan särskilda hänvisningar från dessa båda figurer.

Sånglärka

Ulfstrand & Högstedt (1976) har uppskattat det svenska beståndet av sånglärka till 800 000 häckande par, och med en genomsnittlig årssumma på endast ett par tusen individer koncentreras sånglärkan uppenbarligen i ytterst ringa grad till Falsterbo under höstflyttningen. De viktigaste vinterkvarteren är belägna i västra och sydvästra Europa, från Sydsandinavien till Iberiska halvön, där sånglärkorna uppehåller sig från oktober/november till februari/mars (Zink 1975).

Under höstarna 1973-83 passerade 90 % av de vid Falsterbo registrerade sånglärkorna i genomsnitt mellan den 30 september och den 5 november (= 37 dagar), och mediantatum inföll den 20 oktober med ytterligt små variationer från år till år (den 15-22 oktober). Att döma av Fig. 5 är sånglärkans höststräck så gott som helt avslutat vid observationstidens utgång den 20 november. Betydande sträckrörelser kan emellertid vissa år också förekomma under vintermånaderna, nämligen i samband med snöfall i december och januari: "ovädersflykt" av fåglar som gjort övervintringsförsök i södra Sverige (egna observationer vid Nabben under 1960-talet). Av årssummorna 1973-83 hänförde sig i medeltal 37 % (25-48 %) till de tre bästa sträckdagarna. I absoluta tal innebär detta dagsnoteringar om upp till flera hundra individer höstarna 1973-77 (max: 1260 den 21 oktober 1976), medan toppsiffrorna under de senaste fyra åren ej överstigit ett par hundra exemplar.

Sånglärkan är en art som visar en klart nedåtgående trend. Foto:Rolf Holm

Med undantag för 1974 (1200) och 1976 (4600) uppgick sånglärkans årssummor under de fem höstarna 1973-77 till mellan 2000 och 3000 exemplar, varefter siffrorna successivt sjönk till mellan 1500 och 2000 höstarna 1978 och 1979 och till mindre än 1000 under de fyra senaste åren (min: 760, 1981 och 1982). Sannolikt var den exceptionellt höga noteringen under 1976 delvis väderbetingad (ihållande ostliga vindar under hela oktober), men detta förhållande suddar naturligtvis ej ut den klart nedåtgående trenden i sånglärkans årssummor.

Berglärka

Berglärkans flyttningsförhållanden är fortfarande dåligt kända (Zink 1975), men av allt att döma utgör södra Östersjöområdet samt Nordsjöländerna viktiga övervintningsområden för de skandinaviska och nordvästryska bestånden. I Falsterbo får berglärkan närmast betecknas som en raritet, och totalt bokfördes under 1973-83 mindre än 200 utsträckt fäglar vid Nabben (\bar{x} = 18). Av dessa passerade 90 % i genomsnitt mellan den 17 oktober och den 12 november (= 27 dagar), och mediandatum inföll den 1 november. Dagssummor på mer än ett halvdussin berglärkor har endast förekommit vid fem tillfällen, och toppnoteringen lyder på 12 exemplar (den 8 november 1973). Under de fyra höstarna 1973-76 varierade årssummorna föga kring ett medeltal på 30 individer (23-39), varefter siffrorna under de följande sju åren genomgående legat på en lägre nivå med ett medeltal på 10 exemplar (3-19).

Snösparv

Rekryteringsområdet för de snösparvar, som under höst och vinter uppträder i södra Sverige, är okänt. Sannolikt för det sig om skandinaviska och kanske även nordryska fåglar, men att också snösparvar från sydöstra Grönland kan förekomma i Syd-sverige under vinterhalvåret skall ej helt uteslutas (se Alerstams 1982 sammanfattning av artens komplicerade flyttningsförhållanden). Vid Falsterbo uppträder snösparven endast sparsamt, och höstflyttningen infaller synnerligen sent på säsongen, senare än hos någon annan småfågel. Av de totalt ca 2000 fåglar, som höstarna 1973-83 bokfördes vid Nabben, passerade sålunda 90 % i genomsnitt mellan den 25 oktober och den 17 november (= 24 dagar) med den 8 november som mediandatum. Och som framgår av Fig. 5 är höstflyttningen ingalunda avslutad vid observations-tidens utgång den 20 november.

Oftast är snösparvens passage vid Falsterbo högeligen koncentrerad till några få dagar, och under 1973-83 hänförde sig i genomsnitt 66 % (34-93 %) av respektive årssummor till de tre bästa dagarna. Dagssummor överstigande några få tiotal individer är ovanliga, och mer än hundratalet snösparvar har antecknats vid endast två tillfällen: den 19 oktober 1973 (170), alltså anmärkningsvärt tidigt på säsongen, samt den 14 november 1976 (165). Under de fyra höstarna 1973-76 varierade årssummorna måttligt mellan 250 och 540 exemplar (\bar{x} = 400), varefter siffrorna under 1977-83 sjönk till mellan 30 och 130 (\bar{x} = 65). De årliga variationerna påminner alltså om berglärkans (se ovan), även om tillbakagången hos snösparven varit mera drastisk.

Gulsparv

Inom stora delar av sitt nordiska utbredningsområde får gulsparven betecknas som partiell flyttare. En del individer stannar alltså hela året i närheten av häckplatserna, medan andra under senhösten företar flyttningsrörelser av måttlig längd, och få fåglar torde nå längre än till Danmark och angränsande delar av kontinenten. Rekryteringsområdet för de vid Falsterbo uppträdande gulsparvarna kan ej närmare preciseras, men att döma av stationens få ringmärkningsåterfynd rör det sig till väsentlig del om fåglar från Finland och norra Sverige (se Roos 1983b).

Enstaka gulsparvar kan dyka upp vid Nabben redan i månadsskiftet september-oktober, men först två veckor senare tar sträcket fart på allvar. Av samtliga under 1973-83 bokförda individer passerade sålunda 90 % i genomsnitt mellan den 15 oktober och den 10 november (= 27 dagar), och mediandatum inföll den 27 oktober (den 25 oktober - 6 november). Dagssummor om mer än tusentalet gulsparvar har

noterats vid endast fem tillfällen (max: 2000 den 19 oktober 1973), och i genomsnitt hänförde sig 45 % (33-54%) av respektive årssummor till de tre bästa sträckdagarna.

Liksom övriga här behandlade arter utmärktes gulsparvens årssummor under 1973-83 av en nedåtgående trend, vilken dock till väsentlig del kan hänföras till två mycket höga noteringar på ca 10 000 (1973) respektive 8000 exemplar (1975) i början av perioden. Under de övriga nio åren var fluktuationerna relativt måttliga och utan klar tendens: från ca 1500 (1978 och 1979) till ca 4000 exemplar (1974 och 1981). Och hos gulsparven är tillbakagången alltså ej lika entydig som hos övriga arter.

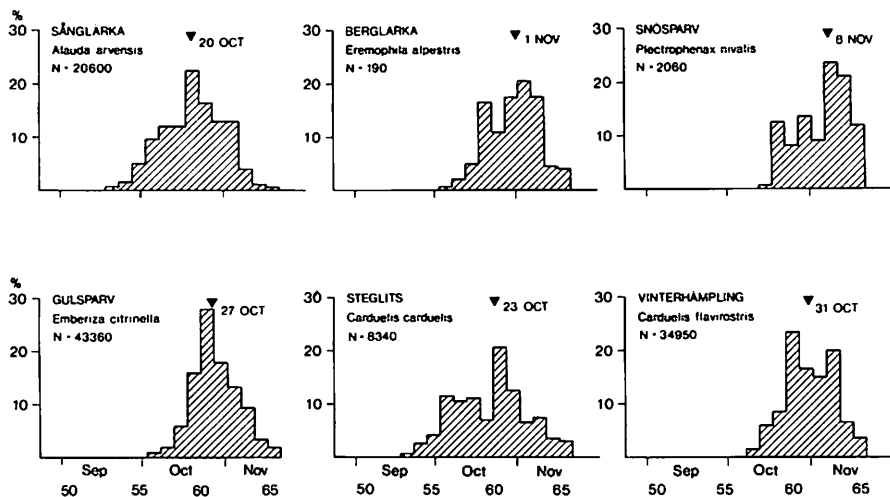

Knappt 2000 gulsparvar passerade Falsterbo under hösten. Foto: Jan Elmelid/N

Steglits

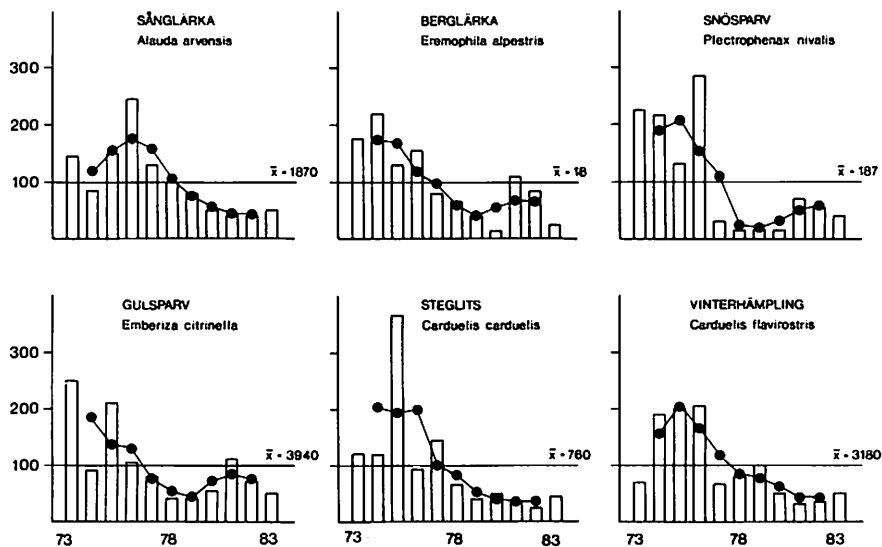
I Sverige förekommer steglitsen som häckfågel endast i landets södra och mellersta delar (Ahlén 1977), och beståndet har av Ulfstrand & Högstedt (1976) uppskattats till mindre än 10 000 par. I "Sveriges fåglar" (SOF 1978) karakteriseras steglitsen som "övervägande stannfågel", dock med tillägget att arten i oktober-november i växlande antal flyttar kortare sträckor mot sydväst. Denna karakteristik kan emellertid allvarligt ifrågasättas, och sannolikt flyttar majoriteten av de svenska fåglarna årligen till vinterkvarter belägna i sydvästra Europa (jfr. Newton 1972 och Glück 1982 beträffande flyttningsförhållandena hos brittiska respektive sydtyska steglitsar).

Av de totalt ca 8300 utsträckande steglitsar, som höstarna 1973-83 registrerades vid Nabben, passerade 90 % i genomsnitt mellan den 3 oktober och den 11 november, alltså inom en period av 40 dagar. Mediandatum inföll i medeltal den 23 oktober, dock med stora årliga variationer: från den 10 oktober (1976) till den 3 november (1982). Under 1973-77 bokfördes vid flera tillfällen dagssummor om ett par hundratal individer (max: 400 den 23 och 320 den 24 oktober 1975), medan de högsta noteringarna under de sex senaste höstarna aldrig överstigit några tiotal exemplar. Av

Figur 5. Sträckets tidsfördelning vid Falsterbo höstarna 1973-83 hos sex tättingar med vinterkvarter i västra Europa: procentuell andel per pentad (pentad 50 = 3-7 september, pentad 65 = 17-21 november). Pil markerar mediantdatum. N = totalsumma 1973-83.

Seasonal migration patterns at Falsterbo in the autumns 1973-83 of six passerines wintering in western Europe: percentage per pentade (pentade 50 = 3-7 September, pentade 65 = 17-21 November). Median date is indicated by an arrow. N = total 1973-83.

Figur 6. Årliga fluktuationer (staplar) samt glidande treårsmedeltal (punkter) för sex tättingar registrerade under höststräckat vid Falsterbo 1973-83 (jfr. Fig. 5). Index: den genomsnittliga årssumman (11 år) = 100.

Annual fluctuations (columns) and three-year moving averages (dots) of six passerines recorded on visible autumn migration at Falsterbo in 1973-83 (cf. Fig. 5). Index: average annual total (11 years) = 100.

de olika årens totalsummor hänförde sig i genomsnitt 35 % till de tre bästa sträckdagarna, och de årliga variationerna var i detta avseende måttliga (23-49 %).

Även om vi bortser från extremåret 1975 (ca 2800 exemplar), utmärktes steglitsens årssummor under den här behandlade perioden av en markant nedåtgående trend. Under de fyra höstarna 1973 och 1974 samt 1976 och 1977 noterades sålunda i genomsnitt ca 900 utsträckande fåglar vid Nabben (750-1100), varefter siffrorna sjönk till ca 500 under 1978 och till ett medeltal på endast ca 300 under de fem senaste åren (200-325). Orsakerna till den exceptionellt höga noteringen under 1975 är okända, men också övriga finkarter av släktena *Carduelis* och *Fringilla* uppträdde denna höst synnerligen talrikt vid Falsterbo (se Roos 1977).

Vinterhämling

Som huckfågel uppträder vinterhämlingen på sin höjd sporadiskt i de svenska fjällen (SOF 1978), och de fåglar som under höstflyttningen noteras vid Falsterbo tillhör uppenbarligen de norska och/eller ryska populationerna. Vinterhämlingens huvudsakliga övervintringsområden är belägna i Nordvästeuropas kusttrakter, inklusive de södra delarna av Skandinavien (Haftorn 1971).

Vid Falsterbo infaller vinterhämlingens höstflyttning mycket sent på säsongen. Under 1973-83 passerade sålunda 90% av de bokförda fåglarna i genomsnitt mellan den 18 oktober och den 13 november (=27 dagar), och mediandatum inföll den 31 oktober (den 23 oktober - 9 november). Dagssummor överstigande 500 vinterhämlingar är sällsynta, och väsentligt högre siffror har förekommit endast vid två tillfällen, nämligen den 25 oktober 1975 (ca 1200) och den 9 november 1976 (ca 1700). Av de olika årens totalsummor hänförde sig i genomsnitt 37 % (24-56 %) till de tre bästa sträckdagarna, ett värde snarlikt steglitsens och sånglärkans men avsevärt lägre än snösparvens och gulspärvens (se ovan).

Av de elva höstarna 1973-83 utmärktes tre av mycket höga årssummor, alla i början av perioden: 1974-76, årligen ca 6000 exemplar. Under de övriga åtta åren varierade noteringarna inom måttliga gränser, nämligen mellan ca 2000 och 3000 under 1973 och 1977-79 samt mellan ca 1000 och 2000 under de fyra senaste höstarna, 1980-83. Och fränsett den relativt låga siffran under 1973 uppvisar alltså vinterhämlingens årssummor en nedåtgående trend, som mycket påminner om utvecklingen hos övriga här behandlade arter.

*

Sträckande vinterhämlingar.

Foto: Jan Elmelid/N

Den markanta, för att inte säga drastiska nedgången i de sex ovan redovisade tättingarnas sträcksiffror vid Falsterbo under perioden 1973-83 kan naturligtvis verka alarmerande, och det ligger nära tillhands att söka en gemensam orsak till de olika arternas tillbakagång. Ett försök att analysera hithörande problem skulle emellertid kräva en lång rad specialundersökningar, och jag inskränker mig här till ett par allmänna påpekanden.

För det första kan man naturligtvis ej utesluta att sträcksiffrorna påverkats av vissa felkällor, som tenderat att överdriva tillbakagången. En viktig, dylik felkälla är vådrets inflytande på sträckets detaljförlopp under de enskilda åren, en faktor som i någon mån kan ligga bakom de särskilt höga årssummorna för vissa arter höstarna 1975 och 1976 (se Roos 1977, 1978a). Generellt är emellertid tillbakagången för flertalet arter alltför entydig och successiv för att brister i insamlingsmetoder och material skall duga som förklaring.

Vad gäller häckningsområdenas belägenhet kan en av de sex arterna betecknas som utpräglat sydlig (steglits) och tre som utpräglat nordliga (berglärka, snösparv, vinterhäppling), medan de två övriga förekommer inom så gott som hela Fennoskandia (sånglärka, gulspurv). Och mot bakgrund av denna geografiska spridning samt med hänsyn till arternas skilda krav på häckningsmiljö verkar det föga sannolikt, att nedgången skulle ha orsakats av någon gemensam faktor inom häckningsområdena.

Ser vi i stället på övervintringsområdena, uppvisar de sex arterna större likheter. Alla övervintrar sålunda i Västeuropa, där Sydsandinavien hos fem av de sex arterna utgör nordgräns för regelbunden vinterförekomst (undantag: gulspurv). Och därtill är alla arterna under vintermånaderna fröätare, vilka söker föda i öppna landskap, antingen på marken eller i låg örtvegetation.

Mycket talar sålunda för att orsaken till nedgången skall sökas i vinterkvarteren, och vinterklimatets variationer kan här eventuellt utgöra en kritisk faktor. I så fall skulle de höga sträcksiffrorna i början av undersökningsperioden helt enkelt avspejla en exceptionellt hög överlevnad under de milda och snöfattiga vintrarna under första hälften av 1970-talet, varefter bestånden reducerats till en kanske mera "normal" nivå i samband med de hårdare vintrarna under periodens senare del (två extremt stränga vintrar i Västeuropa: 1978/79 samt 1981/82).

REFERENSER

- Ahlén, I. 1977. Faunavård. - Liber, Stockholm.
- Alerstam, T. 1978. Analysis and a theory of visible bird migration. - *Oikos* 30: 273-349.
- Alerstam, T. 1982. Fågelflyttning. - Signum, Lund.
- Alerstam, T. & Ulfstrand, S. 1974. A radar study of the autumn migration of Wood Pigeons *Columba palumbus* in southern Scandinavia. - *Ibis* 116: 522-542.
- Bernes, C. (red.). 1980. Monitor 1980. En presentation av PMK - Programmet för övervakning av miljö kvalitet. - Statens naturvårdsverk, Medd. 3/1980.
- Glück, E. 1982. Jahresperiodik und Zug südwestdeutscher Stieglitze (*Carduelis carduelis*) - Freilandbeobachtungen, Ringfundauswertungen und Zugaktivitätsuntersuchungen. - *Vogelwarte* 31: 395-422.
- Haftorn, S. 1971. Norges fugler. - Universitetsforlaget, Oslo.
- Newton, I. 1972. Finches. - The New Naturalist, Collins, London.
- Roos, G. 1977. Sträckräkningar vid Falsterbo hösten 1975. - *Anser* 16: 169-188.
- Roos, G. 1978a. Sträckräkningar vid Falsterbo hösten 1976. - *Anser* 17: 1-22.
- Roos, G. 1978b. Sträckräkningar och miljöövervakning: långsiktiga förändringar i höststräckets numerär vid Falsterbo 1942-1977. - *Anser* 17: 133-138.
- Roos, G. 1979a. Sträcksummer och årliga populationsfluktuationer hos ormråk *Buteo buteo*. - *Anser* 18: 48-50.
- Roos, G. 1979b. Betydelsen av daglig observationsinsats vid sträckräkningar - en metodstudie. - *Anser* 18: 253-262.
- Roos, G. 1983a. Sträckräkningar vid Falsterbo hösten 1982. - *Anser* 22: 1-26.

- Roos, G. 1983b. Flyttning, övervintring och livslängd hos fåglar ringmärkta vid Falsterbo (1947-1980). - Anser, Suppl. 13.
- Rudebeck, G. 1950. Studies on bird migration. - Vår Fågelvärld, Suppl. 1.
- SOF. 1978. Sveriges fåglar. - Sveriges Ornitologiska Förening, Stockholm.
- Sylvén, M. 1983. Projekt Glada - verksamhetsrapport för perioden 1981-1982. - Vår Fågelvärld 42: 106-114.
- Ulfstrand, S. & Högstedt, G. 1976. Hur många fåglar häckar i Sverige? - Anser 15: 1-32.
- Ulfstrand, S., Roos, G., Alerstam, T. & Österdahl, L. 1974. Visible bird migration at Falsterbo, Sweden. - Vår Fågelvärld, Suppl. 8.
- Zink, G. 1975. Der Zug europäischer Singvögel. 2. Lieferung. - Vogelzug-Verlag, Möggingen.

Rovfågelspaning.

Foto: Arne Schmitz/N

SUMMARY

As in 1973-82, standardized counts of visible bird migration were carried out at Falsterbo (55.23 N/12.50 E), South Sweden, between 11 August and 20 November 1983 (= 102 days). Throughout this period, daily watch was kept at Nabben, the southwesternmost point of the Falsterbo peninsula, by one observer from dawn to 1400 hrs (Swedish normal time: GMT + 1 hour), and the total observation time amounted to 852 hours. The migration counts at Falsterbo are included in the Swedish Environmental Monitoring Programme (PMK), and the project is focused on long-term population fluctuations, especially in raptors.

The main results of the counts in 1983 are compiled in the Appendix (ten-day and annual totals of all species) and in Table 2 (the three

highest daily totals of selected species). In addition, the annual totals of 45 species in 1973-83 are converted into index values in Table 3. Out of a grand total of 1,65 million birds recorded in 1983 (cf. 1973-82: 0,9 - 3,5, \bar{x} = 1,75 millions), 49 % were *Fringilla coelebs/montifringilla* (682 000), 13 % *Columba palumbus* (216 000), 8 % *Sturnus vulgaris* (138 000), 6 % *Somateria mollissima* (96 000), 4 % *Motacilla flava* (62 000) and 3 % *Corvus monedula* (46 000).

The grand total of migrating raptors counted at Nabben amounted to 23 400 individuals (cf. 1973-82: 17 500 - 36 800, \bar{x} = 25 000), 58 % being *Accipiter nisus* (13 600), 25 % *Buteo buteo* (5800) and 12 % *Pernis apivorus* (2900). While the two last-mentioned species appeared in unusually low numbers in 1983, *Accipiter nisus* had a peak year with the highest annual total ever recorded at Falsterbo (Figure 1). The daily fluctuations of the ten most common raptor species are shown in Figure 2, and the diel migration pattern of *Accipiter nisus* on four peak days in Figure 3 (18-21 October: 800 + 980 + 1020 + 1010 individuals passing by in hard westerly winds).

As is shown in Figure 4, there has been a three- to fourfold increase in the numbers of *Columba palumbus* migrating over Falsterbo since the 1950s, and *Columba oenas* is now recovering after a serious decrease during the 1950s and early 1960s.

Finally, the report also includes some notes on the decreasing annual totals of six passerines at Falsterbo since the mid-1970s: *Alauda arvensis*, *Eremophila alpestris*, *Plectrophenax nivalis*, *Emberiza citrinella*, *Carduelis carduelis*, and *Carduelis flavirostris* (Figure 5 and 6). They are all shortdistance or partial migrants wintering in western Europe, incl. southern Scandinavia, and the high annual totals in the mid-1970s may, at least partly, be due to reduced winter mortality during the mild winters with very little snow in the first half of the 1970s.

GUNNAR ROOS, Falsterbo fågelstation, S-230 11 Falsterbo.
Korrespondens till: Falkvägen 21, S-230 10 Skanör.

APPENDIX

Antal utsträckande fåglar observerade vid Falsterbo (Nabben) hösten 1983, per tiodagarsperiod och totalt. Observationsperiod: 11 augusti - 20 november. Daglig bevakning: gryningen till kl 1400.

Birds observed on visible migration at Falsterbo (Nabben) in autumn 1983, ten-day totals and grand total. Observation period: 11 August - 20 November. Daily watch: dawn to 1400 hrs.

	Aug I	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Oct I	Oct II	Oct III	Nov I	Nov II	Total
Obest. lom <i>Gavia stellata/arctica</i>	0	0	53	23	8	107	24	27	14	1	257
Viträbbad islom <i>G. adamsii</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Obest. islom <i>G. immer/adamsii</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Skäggdopping <i>Podiceps cristatus</i>	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
Häger <i>Ardea cinerea</i>	11	14	5	5	13	1	0	8	0	5	62
Svart stork <i>Ciconia nigra</i>	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Knölsvan <i>Cygnus olor</i>	11	0	0	31	95	82	27	147	38	55	486
Mindre sångsvan <i>C. columbianus</i>	0	0	0	0	0	6	24	15	5	12	62
Sångsvan <i>C. cygnus</i>	0	0	0	0	0	0	0	3	9	30	42
Obest. svan <i>Cygnus</i> sp	0	0	0	0	0	0	0	7	0	3	10
Sädgås <i>Anser fabaeis</i>	0	0	0	0	29	73	0	16	17	16	151
Bläsgås <i>A. albifrons</i>	0	0	0	0	0	3	2	0	0	5	10
Grågås <i>A. anser</i>	7	35	0	0	161	115	111	16	20	0	465
Obest. gås <i>Anser</i> sp	0	0	0	0	95	76	0	112	0	0	283
Vitkindad gås <i>Branta leucopsis</i>	0	0	0	0	0	2	72	328	6	1	409
Prutgås <i>B. bernicla</i>	0	0	2	916	2420	1456	1267	349	211	0	6621
Obest. gås <i>Anser/Branta</i>	0	0	0	0	0	0	0	100	0	0	100
Gravand <i>Tadorna tadorna</i>	199	42	78	4	57	0	6	0	3	0	389
Bläsand <i>Anas penelope</i>	5	227	1720	982	2337	1392	871	439	49	0	8022
Snatterand <i>A. strepera</i>	0	0	1	0	0	0	1	2	0	0	4
Kricka <i>A. crecca</i>	203	149	629	116	215	103	44	21	1	0	1481
Gräsand <i>A. platyrhynchos</i>	21	3	21	2	16	12	17	98	37	102	329
Stjärtand <i>A. acuta</i>	28	37	200	33	87	36	73	5	2	0	501
Ärta <i>A. querquedula</i>	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Skedand <i>A. clypeata</i>	21	0	50	3	17	6	0	7	0	0	104

	Aug I	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Oct I	Oct II	Oct III	Nov I	Nov II	Total
Brunand <i>Aythya ferina</i>	0	0	7	13	24	13	7	4	0	1	69
Vigg A. <i>fuligula</i>	2	2	8	4	0	16	45	65	23	105	270
Bergand A. <i>marila</i>	0	0	0	0	0	22	7	36	22	1	88
Vigg/Bergand A. <i>fuligula/marila</i>	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0	22
Ejder <i>Somateria mollissima</i>	1262	2693	5405	7507	21187	15791	10442	23529	6600	460	94876
Alfågel <i>Clangula hyemalis</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Sjörre <i>Melanitta nigra</i>	35	0	1185	0	3	46	42	53	18	0	1382
Svärta M. <i>fusca</i>	4	0	64	3	0	94	0	24	1	4	194
Knipa <i>Bucephala clangula</i>	3	0	0	0	13	11	3	269	138	315	752
Småskrake <i>Mergus serrator</i>	0	0	0	17	225	86	41	261	99	160	889
Storskrake M. <i>merganser</i>	0	6	0	0	0	0	0	5	0	23	34
Bivråk <i>Pernis apivorus</i>	30	1322	762	658	144	1	1	0	0	0	2918
Glada <i>Milvus milvus</i>	3	4	0	0	19	1	0	6	0	2	35
Havsörn <i>Haliaeetus albicilla</i>	0	0	0	0	1	0	0	4	1	2	8
Brun kärrhök <i>Circus aeruginosus</i>	32	48	11	43	8	0	0	1	0	0	143
Blå kärrhök C. <i>cyaneus</i>	3	0	3	10	43	5	15	19	7	2	107
Ängshök C. <i>pygargus</i>	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Duvhök <i>Accipiter gentilis</i>	0	0	0	0	0	0	0	7	5	5	17
Sparvhök A. <i>nissus</i>	184	664	623	2789	2684	280	3889	2060	367	27	13567
Ormvråk <i>Buteo buteo</i>	14	68	4	92	2648	403	57	2400	0	75	5761
Fjällvråk B. <i>lagopus</i>	0	0	0	0	74	22	33	176	6	10	321
Obest. vråk <i>Pernis/Buteo</i>	0	0	0	35	0	0	0	0	0	0	35
Större skrikörn <i>Aquila clanga</i>	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Stäppörn A. <i>rapax</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Kungsörn A. <i>chrysaetos</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Fiskgjuse <i>Pandion haliaetus</i>	26	41	30	36	8	0	0	0	0	0	141
Tornfalk <i>Falco tinnunculus</i>	21	15	10	74	41	5	9	4	2	0	181
Stenfalk F. <i>columbarius</i>	0	4	38	38	45	12	14	2	2	0	155
Lärkfalk F. <i>subbuteo</i>	0	2	2	17	3	0	0	0	0	0	24
Jaktfalk F. <i>rusticolus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

	Aug I	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Oct I	Oct II	Oct III	Nov I	Nov II	Total
Pilgrimsfalk <i>F. peregrinus</i>	0	0	1	3	1	0	0	0	0	0	5
Strandskata <i>Haematopus ostralegus</i>	62	14	55	5	0	0	0	0	0	0	136
Skärfläcka <i>Recurvirostra avosetta</i>	15	0	15	17	5	0	0	0	0	0	52
Mindre strandpipare <i>Charadrius dubius</i>	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	4
Större strandpipare <i>C. hiaticula</i>	94	147	215	89	1	9	0	0	0	0	555
Ljungpipare <i>Pluvialis apricaria</i>	13	47	35	19	8	3	30	1	0	0	156
Kustpipare <i>P. squatarola</i>	16	13	50	11	27	0	0	0	0	0	117
Tofsvipa <i>Vanellus vanellus</i>	0	36	12	70	463	7	8	112	0	21	729
Kustsnäppa <i>Calidris canutus</i>	36	1	78	8	5	24	3	0	55	0	210
Sandlöpare <i>C. alba</i>	6	2	11	0	10	5	0	0	0	0	34
Småsnäppa <i>C. minuta</i>	0	1	13	27	13	0	0	0	0	0	54
Spovsnäppa <i>C. ferruginea</i>	0	4	6	2	1	0	0	0	0	0	13
Kärnsnäppa <i>C. alpina</i>	329	771	1444	449	380	314	83	13	6	0	3789
Brushane <i>Philomachus pugnax</i>	45	0	3	10	0	0	0	0	0	0	58
Enkelbeckasin <i>Gallinago gallinago</i>	15	7	138	99	21	6	24	0	3	6	319
Myrspov <i>Limosa lapponica</i>	34	0	8	1	0	0	0	0	0	0	43
Småspov <i>Numenius phaeopus</i>	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Storspov <i>N. arquata</i>	41	17	12	0	1	1	1	1	1	1	76
Svartsnäppa <i>Tringa erythropus</i>	5	8	15	3	0	0	0	0	0	0	31
Rödbena <i>T. totanus</i>	104	14	23	3	2	0	0	0	0	1	147
Gluttsnäppa <i>T. nebularia</i>	37	4	25	1	0	0	0	0	0	0	67
Skogssnäppa <i>T. ochropus</i>	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Grönbena <i>T. glareola</i>	4	0	6	0	0	0	0	0	0	0	10
Drillnsnäppa <i>Actitis hypoleucos</i>	15	3	0	0	0	0	0	0	0	0	18
Roskarl <i>Arenaria interpres</i>	2	8	12	6	0	0	0	0	0	0	28
Labb <i>Stercorarius parasiticus</i>	1	0	11	34	12	4	3	1	0	0	66
Obest. labb <i>S. pomarinus/parasiticus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Storlabb <i>S. skua</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Dvärgmåsar <i>Larus minutus</i>	0	0	1	2	3	54	78	1	0	0	139
Skrattmåsar <i>L. ridibundus</i>	2239	819	229	166	604	245	513	515	439	12	5781

	Aug I	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Oct I	Oct II	Oct III	Nov I	Nov II	Total
Fiskmå L. canus	31	113	29	42	95	22	36	81	211	17	677
Tretåig mäs <i>Rissa tridactyla</i>	0	0	0	0	0	0	0	2	6	2	10
Skräntärna <i>Sterna caspia</i>	1	5	0	0	0	0	0	0	0	0	6
Fisk/Silvertärna <i>S. hirundo paradis.</i>	231	195	226	178	16	2	0	0	0	0	848
Smätärna <i>S. acuticauda</i>	43	0	10	0	0	0	0	0	0	0	53
Svarttärna <i>Chlidonias niger</i>	17	5	5	7	2	0	0	0	0	0	36
Obest. alka <i>Uria aalge</i> Ålca torra	0	0	0	0	0	0	3	355	8	9	375
Skogsduva <i>Columba oenas</i>	3	0	18	467	6524	2152	5220	712	225	39	15360
Ringduva <i>C. palumbus</i>	0	0	0	3	46236	39111	79740	42131	5080	3982	216283
Turkduva <i>Streptopelia decaocto</i>	0	2	0	0	1	0	4	0	0	0	7
Gök <i>Cuculus canorus</i>	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Jorduggla <i>Asio flammeus</i>	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	3
Tornsva <i>Apus apus</i>	2426	72	120	67	8	0	0	0	0	0	2693
Trädläska <i>Ludicola arborea</i>	0	0	0	0	175	50	172	155	24	0	576
Sångläska <i>Alauda arvensis</i>	0	0	0	2	65	245	309	213	64	0	898
Bergläska <i>Emmelia alpestris</i>	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Backsva <i>Riparia riparia</i>	3697	1959	832	2088	47	0	0	0	0	0	8623
Ladusva <i>Hirundo rustica</i>	1386	4538	1681	29418	3091	269	171	38	6	1	40599
Hussva <i>Deichon urtica</i>	7732	1357	602	3612	20	1	0	0	0	0	13324
Stor pipläska <i>Anthus novaeseelandiae</i>	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Fältpipläska <i>A. campestris</i>	10	10	7	5	0	0	0	0	0	0	32
Trädpipläska <i>A. trivialis</i>	2938	3326	9817	6948	160	5	0	0	0	0	23194
Ängspipläska <i>A. pratensis</i>	0	0	7	1156	2977	2669	1055	249	148	1	8268
Rödstrupig pipläska <i>A. cervinus</i>	0	0	4	11	4	1	0	0	0	0	20
Skärpipläska <i>A. spodiopetia</i>	0	0	1	13	6	8	12	5	0	1	46
Gulärla <i>Metacitta flava</i>	13353	17884	21556	8653	160	1	0	0	0	0	61607
Forsärla <i>M. caesia</i>	0	1	3	45	29	9	14	3	0	0	104
Sädesärla <i>M. alba</i>	5	406	454	256	75	13	1	1	0	0	1211
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	0	0	0	5	0	0	0	2	0	0	7
Stenskvätta <i>Oenanthe oenanthe</i>	2	0	0	6	0	0	1	0	0	0	9

	Aug I	Aug III	Sep I	Sep II	Sep III	Oct I	Oct II	Oct III	Nov I	Nov II	Total
Björktrast <i>Turdus pilaris</i>	0	0	0	0	0	0	325	365	0	200	890
Rödvingetrast <i>T. iliacus</i>	0	0	0	0	0	0	15840	0	0	0	15840
Dubbeltrast <i>T. viscivorus</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Stjärtmes <i>Aegithalos caudatus</i>	0	0	0	0	0	0	0	13	0	12	25
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	0	0	0	0	0	10	25	145	0	0	180
Talgoxe <i>P. major</i>	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Varfågel <i>Lanius excubitor</i>	0	0	0	0	0	2	3	0	2	0	7
Nötkråka <i>Nucifraga caryocatactes</i>	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	7
Kaja <i>Corvus monedula</i>	0	0	0	0	40	4064	20095	21323	764	203	46489
Råka <i>C. frugilegus</i>	0	0	0	0	101	594	2443	6342	1785	274	11539
Kråka <i>C. corone cornix</i>	0	0	0	0	10	111	1655	4758	916	172	7622
Stare <i>Sturnus vulgaris</i>	2475	746	338	4700	10247	10425	44784	51641	10874	1675	137905
Pilfink <i>Passer montanus</i>	0	0	0	0	0	20	0	35	0	0	55
Bo/Bergfink <i>Fringilla coelebs/monti</i>	0	0	27	216170	69570	260270	258147	10047	2730	775	817736
Gulhämpling <i>Serinus serinus</i>	0	0	0	2	0	0	2	1	0	0	5
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	0	0	0	105	1215	1680	8864	5220	4230	140	21454
Steglits <i>C. carduelis</i>	0	0	0	0	6	74	162	67	14	3	326
Grönsiska <i>C. spinus</i>	0	0	0	5	872	2375	4479	1469	2414	107	11721
Hämpling <i>C. cannabina</i>	7	0	0	2825	5883	9809	6973	1044	77	13	26631
Vinterhämpling <i>C. flavirostris</i>	0	0	0	0	0	0	24	739	759	27	1549
Gräsiska <i>C. flammea</i>	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Korsnäbb <i>Loxia sp</i>	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5
Lappspurv <i>Calcarius lapponicus</i>	0	0	0	1	3	2	0	0	0	0	6
Snöspurv <i>Plectrophenax nivalis</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	9	65	75
Gulspurv <i>Emberiza citrinella</i>	0	0	0	0	0	91	464	896	430	56	1937
Ortolansparv <i>E. hortulana</i>	8	9	24	5	0	0	0	0	0	0	46
Sävsparv <i>E. schoeniclus</i>	0	0	0	193	189	614	107	5	2	0	1110
Kornspurv <i>Miliaria calandra</i>	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Total	39609	37922	49093	291475	182109	355650	469017	179362	38993	9241	1652471